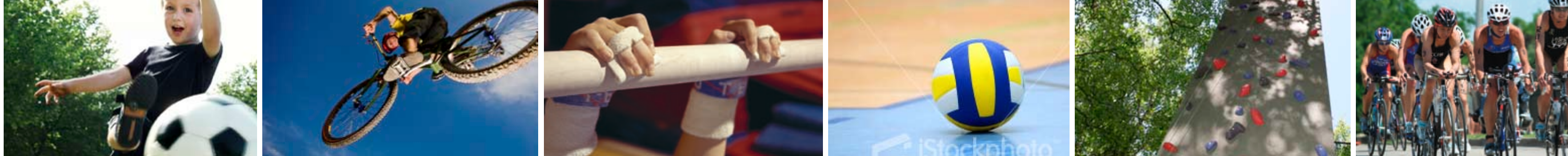

Sportnota

Gemeentelijk beleid **Sport en Bewegen**
in de gemeente Aa en Hunze

Inhoudsopgave

	Inleiding	4			
1.	Het gemeentelijk sportbeleid in het algemeen	6	8.	Programmaliijnen	26
2.	Landelijk sportbeleid	8		<i>I. Sport en Bewegen</i>	27
3.	Sport in relatie tot andere beleidssectoren	10	8.1	Concrete doelen	28
4.	Relevante maatschappelijke ontwikkelingen	12	8.2	Uitwerking programmaliijn Sport en Bewegen	28
4.1	Demografische ontwikkelingen	13	8.2.1	Sportmonitor	28
4.2	Sociaal- maatschappelijke ontwikkelingen	13	8.2.2	Gezondheid	28
4.2.1	Individu en gemeenschap	13	8.2.3	Sportstimulering	29
4.2.2	Tijd en kwaliteit	14	8.2.4	Individuele sport	29
4.3	Ruimtelijke ontwikkelingen	14	8.2.5	Combinatiefunctionarissen	29
4.3.1	Verdichting	14	8.2.6	Senioren	29
4.3.2	Intensivering	14	8.2.7	Jeugd	30
4.4	Sociaal economische ontwikkelingen	15		<i>II. Sportorganisaties</i>	31
4.5	Ontwikkelingen in de sportbeoefening	15	8.3	Concrete doelen	31
4.6	Volksgezondheid en sport	15	8.4	Uitwerking programmaliijn sportorganisaties	32
5.	Aa en Hunze: huidige situatie	16	8.4.1	Gemeente en sportverenigingen blijvend in gesprek	32
5.1	De sportdeelname	17	8.4.2	Visie op subsidiebeleid	32
6.	Uitgangspunten	20	8.4.3	Sportarrangement Aa en Hunze	33
6.1	Formele en informele sportorganisaties- infrastructuur	21	8.4.4	Sportverenigingen	33
6.2	Accommodatie	22	8.5	Combinatiefunctionaris	34
6.3	Subsidies	22	8.5.1	Vrijwilligers	34
7.	Missie en algemene doelen	24		<i>III. Sportaccommodaties</i>	35
			8.6	Concrete doelen	35
			8.7	Uitwerking programmaliijn sportaccommodaties	36
			8.7.1	Gebiedsgericht voorzieningenbeleid	36
			8.7.2	Clustering van voorzieningen	36
			8.7.3	Sportaccommodatiebeleid	37
			8.7.4	Binnensportaccommodaties	37
			8.7.5	Sportparken	38
			8.7.6	Sport en trapveldjes / JOAP's en speelvoorzieningen	38
			8.7.7	Tenniscomplexen	39
			8.7.8	Zwembaden	39
			9.	Programmaliijnen, uitvoeringsperiode en betrokkenen	40
			10.	Financiële consequenties nieuw sportbeleid	44
			10.1	Verenigingsondersteuning en sportstimulering	45
			10.2	Overgangsmaatregel	46
			11.	Subsidieregeling Gemeente Aa en Hunze	50

Inleiding

Voor vele mensen is sportbeoefening een plezierige vrijetijdsbesteding. Sporten is echter niet alleen een doel op zich, maar ook een middel om maatschappelijke effecten te realiseren. In het kader van het bevorderen van het algemeen welzijn (ontspanning en volksgezondheid) wil de gemeente Aa en Hunze zich bezig houden met sportstimulering. Sportstimulering levert een bijdrage aan bijvoorbeeld het jeugdbeleid, het veiligheidsbeleid, het onderwijsbeleid en het welzijnsbeleid. Het creëren van dwarsverbanden tussen sport en andere beleidsterreinen is noodzakelijk voor de realisatie van maatschappelijke effecten.

Sportstimulering en sportverenigingen zijn belangrijke peilers van het gemeentelijk sportbeleid. Verenigingen worden geconfronteerd met veranderende behoeften en betrokkenheid van de actieve leden en de vele vrijwilligers die zich iedere week weer inzetten voor het wel en wee van hun club.

In nagenoeg alle Nederlandse gemeenten is aandacht voor sport en voert de gemeente een sportbeleid. Dit beleid is in bijna alle gevallen gebaseerd op een tweetal basisargumenten: sport is leuk en is een logisch onderdeel van een vitale samenleving, sport kan op verschillende manieren bijdragen aan de leefbaarheid en kwaliteit van die samenleving.

De instrumenten die gemeenten inzetten voor het sportbeleid zijn over het algemeen: accommodatiebeleid (voorwaardenscheppend), subsidiebeleid (voorwaardenscheppend en/of stimulerend), sportstimuleringsbeleid (activering van vooral doelgroepen) en sportondersteuningsbeleid (versterken verenigingen).

Naast het feit dat sportbeleid vaak in de verschillende gemeenten op elkaar lijkt (zelfde basisargumenten en instrumenten) zijn er toch grote verschillen, die vooral voortkomen uit de specifieke lokale situatie. Zo zal het sportbeleid in een grote stad er anders uitzien dan in Aa en Hunze. Met andere woorden het beleid en het sportaanbod moeten passen bij de lokale setting, moeten aansluiten op de lokale wensen en behoeften en moeten daarop afgestemd zijn. Daarnaast zal het sportbeleid in moeten spelen op allerlei trends en ontwikkelingen. Het is daarom belangrijk de specifiek lokale situatie van Aa en Hunze in kaart te brengen. Op de hoogte te zijn van trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de sport in Aa en Hunze, zodat sportbeleidsdoelen en de inzet van middelen daarop afgestemd kunnen worden.

Het sportbeleid van Aa en Hunze wil zich ook gaan richten op de behoeften en wensen van burgers die hun sportbeoefening niet in georganiseerd (verenigingsverband) willen beleven. Vooral de behoefte aan een meer flexibele en individueel gerichte vrijetijdsbesteding zorgt ervoor dat anders- of niet-georganiseerde wijze van sportbeoefening zich mag verheugen in een groeiende belangstelling.

In Aa en Hunze heeft het sportbeleid zich de afgelopen jaren gekenmerkt door afzonderlijke beleidsnotities en projecten, zoals de notitie dorpshuizen Aa en Hunze, de notitie (openlucht)zwembaden Aa en Hunze, overleg met de voetbalverenigingen op het gebied van harmonisatie en nieuw beleid (i.v.m. door de raad opgelegde taakstellende bezuiniging), privatisering tennisaccommodaties, het projectplan “sportstimulering voor ouderen, gehandicapten en mensen met een chronische aandoening” en de Sport- en gezondheidsmarkt.

Wij willen met een nieuwe sportbeleidsnota op basis van een heldere visie op de toekomst richting geven aan genoemde ontwikkelingen. De uitvoering van het toekomstig sportbeleid dient plaats te vinden binnen de vast te stellen financiële kaders. Het sportbeleidsplan wordt vastgesteld voor vier jaar, waarbij ieder jaar de kaders uitgewerkt worden in uitvoeringsplannen.

Hierna volgt een schets van een aantal relevante ontwikkelingen en de huidige situatie in Aa en Hunze. Vervolgens wordt een aantal uitgangspunten voor het sportbeleid geformuleerd en worden op basis hiervan een missie en algemene doelen gepresenteerd. De doelen worden vervolgens in drie programmalijnen uitgewerkt en geconcretiseerd.

1

Het gemeentelijk sportbeleid in het algemeen

De veranderende rol van de lokale overheid

Maatschappelijke doelen

Gemeentelijk sportbeleid, van oudsher vaak beperkt tot accommodaties, richt zich steeds meer op de maatschappelijke doelen die sport kan (helpen) realiseren. Omdat mensen en organisaties uiteindelijk de sport (moeten) dragen, groeit tegelijkertijd de aandacht voor thema's als verenigingsondersteuning, kwaliteitszorg, vrijwilligersbeleid en professionalisering.

Het verlangen sport te laten bijdragen aan maatschappelijke doelen, plaatst sport midden in de samenleving en vraagt een nieuwe, meer naar buiten gerichte benadering – behalve van de sport zelf, ook van de sportafdelingen van gemeenten. Omgekeerd, moeten de andere gemeentelijke afdelingen sportinclusief (leren) denken. Integraal beleid en thema's waarbij sport in toenemende mate betrokken zal worden omvatten dorps- en doelgroepenbeleid, gezondheidsbevordering, sociale activering en toerisme.

Gemeenten kiezen een regietaak en vullen die steeds actiever in: ze schuiven op van 'sturen op afstand' naar 'meedoen (en ingrijpen) vanuit verantwoordelijkheid en betrokkenheid'. De aard en

diepgang van dat 'meedoen' verschillen uiteraard per gemeente en per beleidsveld. Steeds meer zien gemeenten dat de kwaliteit van zulke beleidskeuzes gebaat is bij interactie met het veld.

Met en beoordelen van de effectiviteit van het gemeentelijk sportbeleid vragen een meer bedrijfsmatige aanpak. Het volgen van de feitelijke ontwikkelingen in en vragen vanuit het veld ('monitoren') wordt steeds belangrijker.

Het dorp en de school worden steeds belangrijker als kruispunt in het maatschappelijk verkeer. De komst van multifunctionele voorzieningencentra in dorpen en het concept van de 'Brede School' demonstreren dat. Sport kan een belangrijk element zijn in beide. Dorpsverenigingen en scholen zullen steeds meer activiteiten opzetten, ook buitenschools, om te voldoen aan de vraag van dorpsbewoners en ouders. Gemeenten zijn aan zet om deze ontwikkelingen aan te jagen en verder vorm te geven.

2

Landelijk sportbeleid

Ministerie van VWS

In september 2005 heeft staatssecretaris Ross de nieuwe sportnota "Tijd voor de sport" naar de Tweede Kamer gestuurd. Daarin gaat zij in op het sportbeleid voor de komende jaren (2006-2010). Dit beleid wordt samengevat onder het motto "bewegen, meedoen en presteren". Het kabinet streeft de komende jaren naar een sportieve samenleving waaraan iedereen kan deelnemen en waarin waarden en normen als fair play gemeengoed zijn. In de nota beschrijft het kabinet aan de hand van drie overkoepelende thema's "bewegen, meedoen, en presteren" de hoofdlijnen van het sportbeleid in de periode 2006-2010.

Bewegen

Het kabinet wil bereiken dat mensen voor hun gezondheid meer gaan sporten en bewegen. Dat de keuze voor een gezonde en actieve leefstijl de logische keuze van de burger zelf wordt. Het kabinet wil daarnaast randvoorwaarden scheppen voor een gezonde sportbeoefening. Om dat doel te bereiken komt het kabinet onder meer met het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen.

Meedoen

Om het voor meer mensen mogelijk te maken om elkaar via de sport te ontmoeten en mee te doen aan maatschappelijke activiteiten zet het kabinet in op een aantal projecten rond opvoeden, het versterken van waarden en normen, het vernieuwen van het lokaal sportaanbod en een integrale buurtaanpak en school.

Presteren

De Nederlandse sportsector zet zich in voor een top tien notering van de beste sportlanden ter wereld. Het kabinet ondersteunt dit en maakt zich sterk voor een goed klimaat voor de topsporter in Nederland. Het gaat om talentherkenning en -ontwikkeling, het Stipendium voor de topsporter, coaches aan de top, het tegengaan van dopinggebruik en tenslotte de organisatie van topsportevenementen en de realisatie van topsportaccommodaties in Nederland.

3

Sport in relatie tot andere beleidssectoren

Hoewel het stimuleren van deelname aan sport en het scheppen en bevorderen van mogelijkheden om te sporten als primaire doelstelling van het gemeentelijk sportbeleid wordt gezien, levert sport ook een bijdrage aan het bereiken van andere beleidsdoelen. Speerpunt van het landelijk sportbeleid is dan ook het inzetten van sport voor het bewerkstelligen van een leefbare samenleving en als remedie voor maatschappelijke problemen. In meer of mindere mate heeft iedere gemeente een taak in het ontwikkelen van (integraal) jeugdbeleid en het versterken van de leefbaarheid en sociale cohesie op wijk- en buurtniveau.

Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de verschillende sectoren om initiatieven op deze brede terreinen te starten en te ondersteunen. Een integrale aanpak en een vroegtijdige betrokkenheid van het veld zijn daarbij noodzakelijk.

4

Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

4.1 Demografische ontwikkelingen

De gemeente Aa en Hunze heeft ongeveer 25.000 inwoners. Volgens de Bevolkingsprognose Drenthe XV van de provincie Drenthe zal de Drentse bevolking in de periode 2000 - 2014 toenemen met 5,5% en in de periode 2014 - 2029 met 1,5%.

Het totaal aantal inwoners van Aa en Hunze zal in de periode 2000 - 2014 stijgen met slechts 0,8 %. Opvallend hierbij is dat er een afname is van het aantal 0 - 14 jarigen met 6,8 % (± 460), een stabiele groep 15 - 29 jarigen, een flinke afname van de 30 - 44 jarigen met 27,6%, een stabiele groep 45 - 59 jarigen en een sterke toename van de groep 60 - 74 jarigen met 32,4%.

4.2 Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen

4.2.1

Individu en gemeenschap

De individualiseringstendens zet door. Mensen binden zich niet meer vanzelfsprekend aan collectieven en collectieve waarden. Traditionele 'zuilen'

zijn vergaand afgebrokkeld en sociaal isolement dreigt voor degenen die het op eigen kracht niet redden. Dat roept inmiddels ook een tegenbeweging op, die juist het belang van het collectief benadrukt, de behoefte aan gebondenheid en veiligheid en een terugkeer van (ver)bindende waarden. In de georganiseerde sport zien we de individualisering terug als afnemende betrokkenheid: terugloop van aantallen leden en vrijwilligers, bijvoorbeeld. Toch laat het ontstaan van steeds weer nieuwe clubs ook zien dat mensen elkaar blijven opzoeken. Vaak is dat op een vrijblijvende basis. Zo zullen de komende jaren 'informele' netwerken van families, vrienden of buurtbewoners gaan ontstaan, die hun eigen recreatieve sportactiviteiten gaan organiseren. Deze 'anders georganiseerde' sport zal groeien ten koste van de georganiseerde sport (sport in verenigingsverband).

Een deel van de georganiseerde sport, vooral 'sterke' takken zoals voetbal, hockey en tennis, slaagt er al in op de ontwikkeling naar vrijblijvendheid in te spelen. Ondersteund door goed toegeruste koepelorganisaties (sportbonden) verbreden verenigingen dan hun aanbod met diensten als fysiotherapie, kinderopvang en huiswerkbegeleiding, en zorgen ze voor een

professioneel management. Ook het commerciële sportaanbod speelt op verschillende manieren in op de ‘verenigingsachtige’ behoeften van mensen om zich te binden.

4.2.2 Tijd en kwaliteit

“Vrije tijd is de tijd die overblijft na het voldoen van verplichtingen ten aanzien van arbeid, school, huishoudelijke taken, zorgtaken en persoonlijke verzorging.”

Uit gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek blijkt dat de hoeveelheid vrije tijd van de Nederlander de laatste 10 jaar nauwelijks is gewijzigd. Per week beschikt men over gemiddeld 40 uur vrije tijd. 25 tot 34-jarigen hebben gemiddeld genomen de minste vrije tijd, 55-plussers de meeste vrije tijd. Lager opgeleiden hebben in het algemeen meer vrije tijd dan hoger opgeleiden.

Bij verschillende bevolkingscategorieën is sprake van een veranderend sportgedrag. Vooral onder jongeren is sprake van een vervluchting van de vrijetijdsbesteding. Dat wil zeggen dat gemiddeld minder tijd wordt besteed aan meer activiteiten (zapgedrag). Sportverenigingen merken dat jongeren in de leeftijd van 16 jaar en ouder hun lidmaatschap opzeggen ten behoeve van andere vormen van vrijetijdsbesteding en/of opleiding.

Veel 65-plussers zijn mobiel en mondig en beschikken over voldoende financiële armslag. In hun vrijetijdsbesteding zoeken zij rust, gezelschap en plezier. In dit verband is een toenemende vraag naar licht inspannende activiteiten te verwachten, waaronder wandelen, fietsen en zwemmen. Voor collectieve activiteiten kunnen afstemmingsproblemen ontstaan. Een ‘tijds-klem’ in huishoudens leidt tot toenemende behoefte aan laagdrempelige activiteiten van hoge kwaliteit. Sporten als fitness, fietsen, hardlopen en skaten, die makkelijk te organiseren zijn en die mensen op verschillende tijdstippen en eventueel individueel kunnen beoefenen, zullen in populariteit blijven stijgen.

Sportconsumenten verwachten ook een steeds hogere kwaliteit en men is ook steeds meer bereid daarvoor te betalen. Te verwachten valt dat de prijs van sport zal stijgen. Prijsverschillen zullen

zowel de concurrentie tussen aanbieders aanwakkeren, als de verschillen in sportdeelname tussen diverse inkomensgroepen. Sportverenigingen zullen (moeten) experimenteren met een verdergaande differentiatie van lidmaatschapsgelden.

In toenemende mate zijn mensen zich ervan bewust dat sport en beweging onontbeerlijk zijn voor een goede gezondheid. Uit recent onderzoek blijkt dat 30% van de Nederlandse bevolking kampt met overgewicht en dat 50% van de hart- en vaatziekten wordt veroorzaakt door gebrek aan beweging. Om bewegingsarmoede en overgewicht tegen te gaan moeten jongeren minstens vijf dagen in de week minimaal één uur per dag bewegen. Voor volwassenen volstaat een half uur per dag.

4.3 Ruimtelijke ontwikkelingen

4.3.1 Verdichting

Sportvoorzieningen zijn belangrijk, zeker in gebieden waar de sport ook een sociaal bindende factor is. Een toenemende afstand tussen wonen en sporten is vooral nadelig voor jeugd en voor groepen die nog niet sporten: de drempel wordt voor hen te hoog.

Sport kan met aantrekkelijke, voor iedereen toegankelijke voorzieningen een bijdrage leveren aan de leefbaarheid.

4.3.2 Intensivering

Bij ander Nederlandse gemeenten worden medegebruik van sportaccommodaties gestimuleerd: gebruik door meer teams, meer verenigingen en meer dan verenigingen alléén. Technische ingrepen, verhuurvoorwaarden en nieuwe roosters kunnen een optimale benutting van bestaande buiten- en binnensportaccommodaties helpen verzekeren. Ook de bouw van multifunctionele (sport)accommodaties past in deze trend. Van verenigingszijde staat daar soms een roep om accommodaties voor een sport tegenover, die voortkomt uit toenemende ambities en uit eisen die door (internationale) sportbonden gesteld worden.

4.4 Sociaal-economische ontwikkelingen

De sport heeft zich in de laatste decennia ook in termen van geldstromen en werkgelegenheid ontwikkeld tot een belangrijke sector. Binnen de sportsector spelen begrippen als professionalisering, commercialisering en mediatisering een steeds grotere rol. Niet alleen in de topsport, maar ook op lokaal niveau vinden deze ontwikkelingen plaats gelet op bijvoorbeeld de professionalisering binnen sportverenigingen en de opkomst van commerciële sportcentra.

Verder dient rekening gehouden te worden met de ontwikkeling van een 24-uurseconomie, de invoering van flexibele werktijden en het gegeven dat het traditionele kostwinnershuishouden steeds meer plaats maakt voor eenpersoonshuishoudens en tweeverdienerhuishoudens.

Enerzijds heeft dit tot gevolg dat de tijdsdruk binnen het huishouden toeneemt, waardoor steeds meer vanuit individuele belangen keuzes uit het aanbod van sportvoorzieningen worden gemaakt. Anderzijds biedt dit mogelijkheden om sportactiviteiten aan te bieden op andere tijden dan de thans gebruikelijke.

De sportdeelname is de laatste jaren aan het veranderen. Er komen nieuwe sporten op die zich vooral lenen voor beoefening in ongeorganiseerd verband. Joggen, skaten, golfen, skiën, skateboarden, fitness, aerobics, windsurfen en nordic walking zijn daar voorbeelden van. Het zijn sporten die gedaan kunnen worden op een moment dat het uitkomt, alleen of in klein verband. Sporten met een overwegend recreatief karakter.

4.5 Ontwikkelingen in de sportbeoefening

Door het Centraal Bureau voor de Statistiek is vastgesteld dat het aantal sporters ten opzichte van de jaren negentig licht is toegenomen. Een kwart van de sporters is 5 uur of meer per week met zijn of haar sport bezig. De overigen zijn 1 tot 5 uur per week actief op het sportveld of in de sporthal. Bijna 8 van de 10 jongeren van 15 tot 18 jaar sporten wekelijks. Met de leeftijd neemt het aandeel sporters af. In de leeftijdsgroep 18 tot 65 jaar doet

ongeveer de helft nog regelmatig aan sport. Tussen de 65 en 75 jaar is ongeveer 4 op de tien mensen wekelijks sportief actief.

Ongeveer de helft van het aantal regelmatige sporters van 6-19 jaar beoefent een teamsport tegen een kwart van de sporters van 20-55 jaar. In alle leeftijdsgroepen beoefent ruim tachtig procent een solosport.

Driekwart van de jongeren van 6-19 jaar is lid van een sportvereniging en de helft van de 20-55-jarigen.

4.6 Volksgezondheid en sport

In het gewone dagelijkse leven zijn flinke lichamelijke inspanningen vrijwel verdwenen. Bewegingsarmoede en verkeerde voedingspatronen leiden tot gezondheidsproblemen. Sport en bewegen dragen bij aan een actieve en gezonde leefstijl van het individu. Door gericht en gecoördineerd te werken aan sport- en bewegingsstimulering en door op een gezonde en verantwoorde manier te sporten kan aanzienlijke gezondheidswinst worden gerealiseerd.

De stimulering van sport en bewegen onder jeugd en jongeren vormt een belangrijk instrument om de problematiek van een groeiend overgewicht bij kinderen het hoofd te kunnen bieden. Bovendien heeft een verhoogde jeugdsportparticipatie ook positieve effecten op de mentale en sociale vorming van jeugd en de integratie tussen verschillende bevolkingsgroepen. Primair begint de jeugdsportparticipatie bij voldoende en adequaat bewegingsonderwijs op de basisscholen. Hierdoor maakt de jeugd kennis met diverse vormen van sport en bewegen, wordt invulling gegeven aan de Nederlandse norm voor gezond bewegen en wordt bovendien de doorstroom naar nieuwe (verenigings)lidmaatschappen gestimuleerd. In aanvulling op school- en verenigings-sport zal daarnaast ook aandacht uitgaan naar de mogelijkheden voor ongeorganiseerd sporten en bewegen in de woonomgeving (speelsterreinen) en adequate voorlichting en informatie over het belang en de waarde van sport en beweging en gezonde voeding.

5

Aa en Hunze: huidige situatie

De gemeente Aa en Hunze is een in 1998 heringedeelde gemeente. De voormalige gemeenten hadden elk hun eigen sportbeleid met betrekking tot de gebruikstarieven en subsidieverstrekingen. De gymzalen vallen inmiddels onder het accommodatiebeleid t.a.v. dorpshuizen. De tarieven voor de sporthallen en de sportzalen moeten nog geharmoniseerd worden.

Ook het huidige beleid ten aanzien van de buiten-sportaccommodaties is voor een groot deel nog gebaseerd op het beleid in de voormalige gemeenten. Met de tenniscomplexen heeft de gemeente nauwelijks nog bemoeienis. In de regelingen met de voetbalverenigingen in de gemeente zijn ook veel verschillen. In het ene gebied zijn de velden door middel van erfpachtconstructies in economisch eigendom gegeven aan stichtingen die daardoor verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van de velden. De gemeente geeft aan deze stichtingen een bijdrage. In andere gebieden ligt de verantwoordelijkheid voor de velden bij de gemeente. De kantines en kleedkamers zijn meestal niet in handen van de gemeente, maar de gemeente steunt wel in het onderhoud. De verschillen lopen vooral uiteen als wordt gekeken naar alle randapparatuur zoals doelen, omheiningen, lichtmasten etc. Hier lopen zowel eigendom als de regelingen en afspraken met betrekking tot onderhoud erg uiteen.

In 2005 is door de gemeenteraad een taakstellende bezuiniging van € 22.500 op de kosten van de voetbalaccommodaties opgelegd. Na een aantal gesprekken met de besturen van de voetbalverenigingen over een mogelijke privatisering is

medio 2006 door een extern bureau, gespecialiseerd in advisering inzake de technische aspecten van onroerend goed, gerapporteerd over de staat van onderhoud van de opstallen op de verschillende voetbalaccommodaties. Een soort nulmeting dus.

5.1 De sportdeelname

In het begin van deze notitie is een kort beeld geschetst van de sportbeoefening in Nederland. Bij een snelle blik op de subsidieafrekeningen valt het volgende op:

Binnen de gemeente Aa en Hunze zijn veel sportverenigingen actief. Het aanbod strekt zich vooral uit tot de klassieke sporten zoals voetbal, volleybal, handbal, tennis, zwemmen en de ruitersport. Mogelijkheden tot het beoefenen van de meer individuele sporten zijn in onze gemeente slechts beperkt aanwezig.

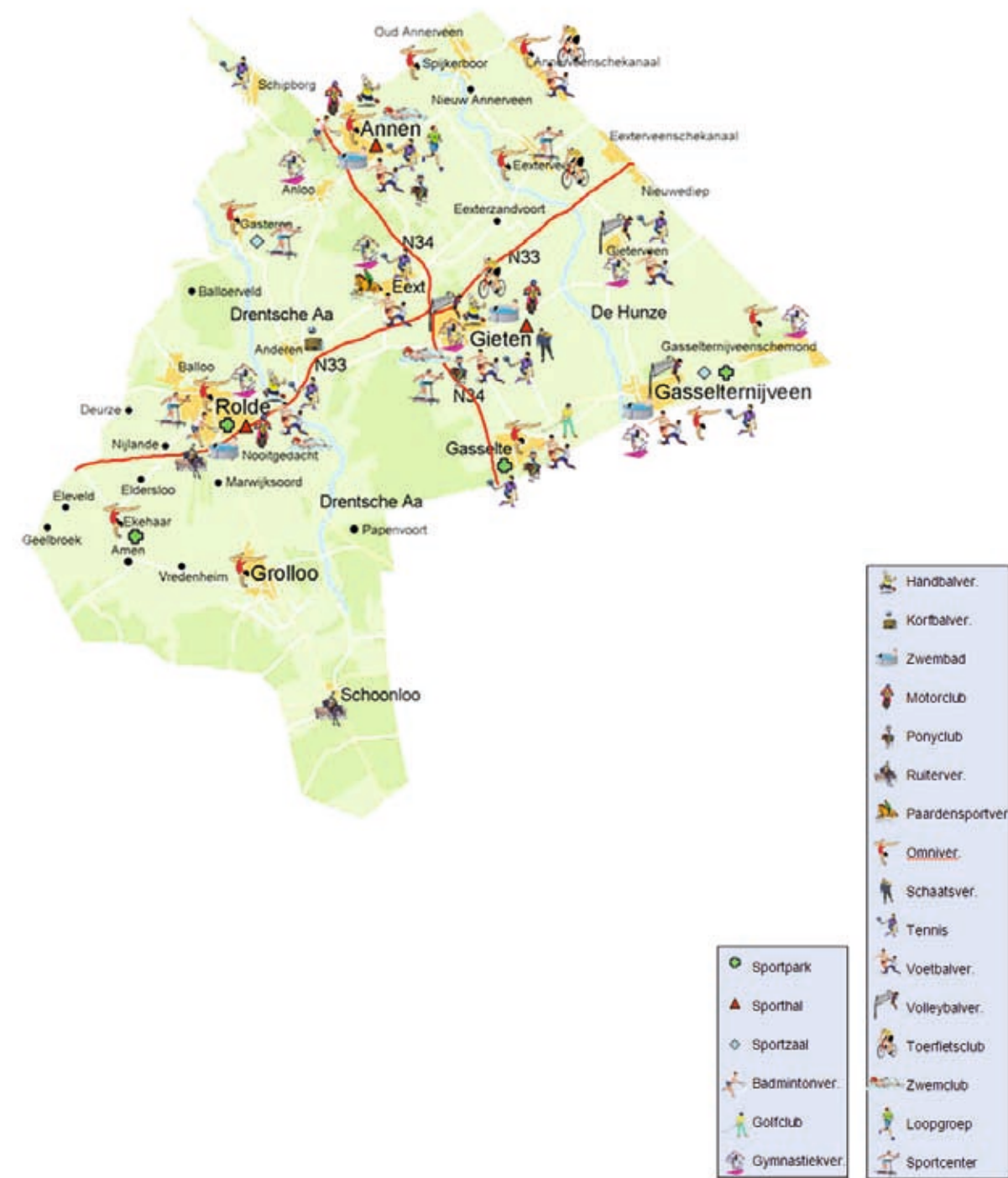
Sportdeelname door kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar is groot. Naar schatting is 60% van de jongeren in de leeftijd van 13 - 24 jaar lid van een sportvereniging in onze gemeente. Hierin zijn de jongeren die ongeorganiseerde sport beoefenen en

de jongeren die aangesloten zijn bij een sportvereniging buiten onze gemeente niet inbegrepen.

Jongeren vinden het aantrekkelijk om op een vrijblijvende manier sportieve activiteiten te beoefenen en daarnaast anderen te ontmoeten. Trends en vernieuwende activiteiten (bijv. skaten) spelen daarbij een belangrijke rol. Deelname aan georganiseerde (team)sport en dus lidmaatschap van een sportvereniging is in deze groep dan ook enigszins afgenomen de laatste jaren. Voetbal, tennis- en (uiteraard) omniverenigingen hebben de meeste leden. Na een (lichte) daling van het aantal leden in de georganiseerde sport (vooral teamsporten zoals handbal en volleybal hadden het moeilijk) zijn de ledenaantallen de laatste jaren over het geheel gezien redelijk stabiel.

SportDrenthe voert in opdracht van de provincie Drenthe een groot provinciaal onderzoek uit naar bewegingsactiviteiten en beoefening van sport. Doel is om meer informatie over beweegvormen en -redenen van de inwoners te verkrijgen. De sportmonitor zal één keer in de twee jaar uitgevoerd gaan worden. Bij het onderzoek is het mogelijk om naast een provinciaal beeld, op verzoek, tevens per gemeente een analyse en rapportage uit te brengen. Wij hebben hiervan gebruik gemaakt om de sportmonitor 2008 als nulmeting voor ons nieuwe sportbeleid te kunnen gebruiken. Wanneer de uitkomsten van dit onderzoek niet aan onze verwachtingen voldoen, zullen we een andere benchmark laten uitvoeren.

Sportvoorzieningen in de gemeente Aa en Hunze

6

Uitgangspunten

Tegen de achtergrond van voorgaande algemeen maatschappelijke ontwikkelingen, de ontwikkelingen in de sport en de huidige situatie binnen de gemeente hebben wij een aantal zogenaamde kaders voor het debat geformuleerd voor het te voeren sportbeleid.

Uiteraard komen deze kaders voort uit het Collegeprogramma waarin staat dat de gemeente Aa en Hunze staat voor een vitaal platteland met krachtige en leefbare dorpen, en sluiten deze aan bij andere gemeentelijke beleidsvoornemens, zoals de nota gebiedsgericht voorzieningenbeleid.

Het afgelopen jaar zijn tevens interactieve avonden georganiseerd met betrokkenen uit de lokale wereld van sport en bewegen op basis waarvan de kaders werden getoetst en bijgesteld.

Het voorgestelde beleid is gebaseerd op drie algemene peilers:

- de sport, het bewegen en de sportparticipatie stimuleren
- sport inzetten als middel voor duurzame sociale binding
- verenigingen ondersteunen bij ontwikkeling en vernieuwing

Uiteindelijk is er een aantal beleidsvoornemens besproken met het veld, die als uitgangspunten voor het te implementeren beleid dienen.

6.1 Formele en informele sportorganisatie-infrastructuur

- De gemeente zal maatwerk/subsidies leveren daar waar het gaat om verenigingen die de gemeente willen helpen met het realiseren van de gemeentelijke beleidsdoelstellingen zoals die zijn neergelegd in het collegeprogramma, de verschillende beleidsnota's e.d.
- De gemeente wil verenigingen uitdagen om ideeën voor samenwerking aan te dragen en hiervoor projectsubsidies beschikbaar stellen.
- De gemeente wil hoog inzetten op de zogenoemde combinatiefunctionarissen: functionarissen die een brug kunnen slaan tussen sport, onderwijs en cultuur.
- Om informele sport in de openbare (buiten)ruimte te bevorderen is het gewenst dat daar nieuwe en aansprekende activiteiten, toernooien en wedstrijden worden georganiseerd.

6.2 Accommodatie

- De gemeente zorgt voor de instandhouding en versterking van de sportinfrastructuur, waarbij gebiedsgericht wordt bekeken hoeveel voetbalvelden, trainingsvelden en multifunctionele sportvelden een gebied/dorp nodig heeft. Hierbij willen wij de lijn van het dorpshuizenbeleid volgen. Samenwerking en clustering daar waar het nodig is, klein waar het kan, groot waar het moet.
- De gemeente wil de voorzieningen voor iedereen gelijkmatig toegankelijk houden op basis van bepaalde dekkingspercentages en kostprijzen.
- Om een beter dekkingspercentage te realiseren, om duurzaamheid te kunnen garanderen en om in te kunnen spelen op nieuwe activiteiten, wordt ingezet op een diverser en multifunctioneler gebruik van accommodaties.
- Informele of anders georganiseerde sport dient zoveel mogelijk in de buurten plaats te vinden waarbij de aanwezigheid van voorzieningen als fietspaden, beweegpaden, trapveldjes, basketbalpleintjes etc. belangrijk is.

6.3 Subsidies

- De gemeente wil sportverenigingen stimuleren om te komen tot een versterking en/of vernieuwing van hun sportaanbod, gericht op het behoud van leden en het aantrekken van nieuwe leden. Speciale aandacht zal worden gegeven aan die doelgroepen die van oudsher al minder sporten en bewegen en voor wie de weg naar de sportvereniging minder natuurlijk is. Hiermee wordt bijgedragen aan het bevorderen van de volksgezondheid, de sociale samenhang en de integratie.
- Organisaties, scholen en individuen worden uitgedaagd om activiteiten, toernooien en dergelijke te organiseren die jongeren en inactieven in beweging krijgen. Deze initiatieven willen wij stimuleren en subsidiëren.
- Door het uitgangspunt om meer maatwerk te leveren en om meer mensen aan het sporten en bewegen te krijgen en te houden, zal de huidige systematiek van jeugdsportsubsidies en seniorensubsidies nader onder de loep worden genomen.

7

Missie en algemene doelen

Missie

De gemeente Aa en Hunze wil haar meer dan 25.000 inwoners verdeeld over meerdere dorpen en buurtschappen stimuleren om te bewegen, te sporten en aan het sportverenigingsleven deel te nemen. Dat gebeurt vanuit het streven naar een vitaal platteland met krachtige en leefbare dorpen. Dat vraagt om een kwalitatief en kwantitatief goede sportaccommodatie- en sportorganisatie-infrastructuur die slim inspeelt op de spreiding van de bevolking over een groot gebied en gebruik maakt van participatie en samenwerking.

Algemene doelen

De gemeente Aa en Hunze kiest op basis van de missie als algemene hoofddoelstelling dat de interventies op het gebied van haar sportbeleid een bijdrage moeten leveren aan de vitaliteit en leefbaarheid van haar gemeente, hetgeen bereikt wordt door de volgende drie programmalijnen:

- sport en bewegen te stimuleren,
- sportorganisaties te ondersteunen,
- voorwaarden voor sport en bewegen te realiseren en te handhaven.

Dit alles in nauwe samenwerking met het veld.

Op basis van de missie en de hoofddoelstelling worden de drie programmalijnen verder uitgewerkt en door de gemeenteraad vastgesteld. De uitvoering zal vervolgens op collegeniveau plaatsvinden. Wij zullen jaarlijks evalueren en monitoren of de resultaten van ons beleid zijn bereikt. We zullen ook voortdurend met het veld in gesprek blijven om ook van daaruit feedback te krijgen. De eerste evaluatie van het nieuwe sportbeleid zal eind 2010 plaatsvinden.

8

Programmalijnen

I *Sport en bewegen*

Een vitaal en leefbare gemeente wordt gekenmerkt door actieve burgers die gezond bewegen en sporten. Er zijn een aantal belangrijke aspecten waar sport en bewegen bijdragen aan die vitale en leefbare samenleving, zoals: integratie, sociale cohesie, gezondheid en leefstijl. De eerst verantwoordelijke hiervoor is uiteraard de burger zelf, maar niet iedereen heeft de mogelijkheid of de kans deel te nemen of initiatieven te nemen.

Aa en Hunze kiest ervoor om die mensen die minder mogelijkheden of kansen hebben te stimuleren of te ondersteunen bij het deelnemen aan sport en bewegen activiteiten. Het beleid richt zich dan vooral op de volgende doelgroepen: jeugd en jongeren, ouderen, mensen met een beperking en sociale minima. Ten aanzien van deze doelgroepen zal in eerste instantie een inventarisatie worden gemaakt waar achterstanden in toegankelijkheid, kansen en participatie zijn, vervolgens zullen maatwerk projecten (SMART) worden geformuleerd waarmee deze achterstanden worden getackeld.

Het ligt voor de hand dat zowel sportverenigingen, scholen als dorpsverenigingen betrokken worden in diverse vormen van samenwerking. Landelijke

voorbeelden hiervan zijn onder anderen de Brede School, de Alliantie School en Sport met haar Combinatiefuncties en de samenwerking tussen sport en dorpshuizen. Bovendien valt voor te stellen dat de anders georganiseerde sport en de ongeorganiseerde sport een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de stimulering van inactieven. Voorbeelden hiervan zijn schooltoernooien, wandelvierdaagse/zwemvierdaagse of dorpssevenementen.

Op het gebied van accommodaties zal moeten worden gekeken of de burgers van Aa en Hunze toegang hebben tot verschillende accommodaties, waarbij de ratio leert dat niet overal in de gemeente hetzelfde voorzieningenniveau kan worden gerealiseerd. Samenwerking, synergie en kruisbestuiving zijn mogelijkheden voor oplossing van dit toegankelijkheidsprobleem. Binnen redelijkheid streeft de gemeente ernaar zoveel mogelijk sport en beweegmogelijkheden dicht bij de burger te brengen en rekening te houden met de bijzondere rol die sport en de sportvereniging voor een kleine lokale gemeenschap kan hebben.

Ten aanzien van sport als doel op zich, streeft de gemeente naar een brede, maar gespreide sportaccommodatie infrastructuur, zodat de

gereguleerde sport binnen de gemeente Aa en Hunze plaats kan vinden. In het kader van rationalisatie is ook hier het streven samen te werken, zodat accommodaties een optimale gebruikerspercentage krijgen. Dit kan vervolgens ten goede komen aan een optimale spreiding over de grote oppervlakte van de gemeente.

Jonge talenten binnen de gemeente Aa en Hunze dienen de mogelijkheid te hebben zich verder te ontwikkelen. Zowel voor talenten als voor topsporters binnen de gemeente zal door middel van maatwerk ingespeeld moeten worden op de vragen. Belangrijk criterium bij de overweging of de gemeente steunt of stimuleert is de bijdrage die dit levert aan de lokale samenleving en/of aan de lokale sport of sportvereniging. Zo kunnen topsport en topsport evenementen bijdragen aan het imago van de gemeente. Topsport en talentontwikkeling zijn geen primaire doelen die gemeente nastreeft.

8.1 Concrete doelen:

- Toename van het aantal burgers dat sport en/of beweegt conform de Nederlandse Norm Gezond Bewegen, vooral bij een aantal doelgroepen zoals kinderen, jongeren en mensen met overgewicht. Dit willen we bereiken bijvoorbeeld door het verstrekken van projectsubsidies, activiteitsubsidies en via regie, samenwerking, initiatie en coördinatie van evenementen, toernooien, verlengde schooldagen, sportdagen, etc. Door middel van benchmarking zal een en ander getoetst worden.
- Door middel van onderzoek en monitoring de toegankelijkheid van sportmogelijkheden voortdurend bewaken en naar behoefte maatwerkoplossingen aan te bieden, zodat gesproken kan worden van gelijke kansen voor iedere burger.
- Samenwerking tot stand brengen tussen de verschillende actoren in en om de sport, vooral tussen de sportverenigingen onderling, de sportvereniging en de school, de sportvereniging en het dorpshuis, etc.

8.2 Uitwerking Programmalijn Sport en Bewegen

8.2.1 Sportmonitor

SportDrenthe voert in opdracht van de Provincie Drenthe een groot provinciaal onderzoek uit naar bewegingsactiviteiten en beoefening van sport. Doel is om meer informatie over beweegvormen en -redenen van de inwoners te verkrijgen: hoeveel inwoners bewegen dagelijks voldoende of doen aan sport? Welke sport wordt het meest beoefend? Hoeveel vrijwilligers zijn er in de sport actief en wat zijn hun belangrijkste motieven? Wat zijn voor de jong volwassenen de belangrijkste redenen om niet te sporten? En voor de senioren? Bij het onderzoek is het mogelijk om naast een provinciaal beeld, op verzoek, tevens per gemeente een analyse en rapportage uit te brengen. Wij hebben hiervan gebruik gemaakt om de sportmonitor 2008 als nulmeting voor ons nieuwe sportbeleid te kunnen gebruiken.

8.2.2 Gezondheid

Sporten en bewegen hebben een positief effect op de gezondheid, zoals het verminderen van overgewicht en dus het verminderen van de nadelige gevolgen daarvan. In onze gemeente zijn er nog weinig projecten (geweest) op het gebied van sport en gezondheid. Wij willen hier echter de komende jaren sterk op inzetten. We gaan hierover in gesprek met organisaties in de zorg en de gezondheidszorg, met sportclubs en scholen. Wij zien hierin voor de gemeente een regierol; daarnaast zullen wij hiervoor extra financiële middelen beschikbaar stellen. Een echt effectief beleid kan wel onder de regie van de gemeente, maar kan niet alleen door de gemeente worden gerealiseerd. Bij de ontwikkeling van projecten op basisscholen, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang willen we aansluiten bij de uitgangspunten van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Dit Actieplan verspreidt kansrijke interventies om zo meer mensen in beweging te krijgen. Het gaat hierbij om interventies gericht op het verbeteren van beweeggedrag en interventies gericht op professionals en/of het verbeteren van randvoorwaarden.

8.2.3 Sportstimulering

Wij willen sportverenigingen stimuleren om te komen tot een versterking en/of vernieuwing van hun sportaanbod, gericht op het behoud van leden en het aantrekken van nieuwe leden. Speciale aandacht zal worden gegeven aan die doelgroepen die van oudsher al minder sporten en bewegen en voor wie de weg naar de sportvereniging minder natuurlijk is. Hiermee wordt bijgedragen aan het bevorderen van de volksgezondheid, de sociale samenhang en de integratie. Wij willen hiervoor het beschikbare subsidiebudget ad € 50.000 structureel inzetten. Hiermee komt de bestaande leden-subsidiëring te vervallen. Subsidieverstreking is echter geen doel op zich, maar zien wij als middel om onze gemeentelijke doelstellingen te halen als bijvoorbeeld de bevordering van sportdeelname jeugd, ouderen, gehandicapten en chronisch zieken. Met dit budget wordt met name beoogd om organisaties te stimuleren om niet-sporters te betrekken bij sportverenigingen of sportactiviteiten buiten verenigingsverband om. Te denken valt aan sportdagen, sportevenementen, sportpromotie dagen, kennismakingsdagen. Daarnaast subsidiëren wij indirect de sportstimulering door verhuur van accommodaties tegen vergoedingen die onder de kostprijs liggen.

8.2.4 Individuele sport

In plaats van deelname aan sportverenigingen, wordt steeds vaker gekozen voor individuele sporten die op elk gewenst tijdstip en plaats kunnen worden gedaan. Wandelen, hardlopen, fietsen en skeeleren zijn populaire vormen van sportief bewegen. Het gaat hier om sporten die meestal plaatsvinden in de openbare ruimte waarvoor geen specifieke accommodatiebehoefte bestaat. Vast staat dat het om een groeiende groep sporters gaat. Aantrekkelijke wandelroutes, routes voor mountainbiken, nordic walking en skeeleren in onze gemeente kunnen bijdragen aan de sportparticipatie. Wij willen hierop inspelen door met deze sporters rekening te houden bij het ontwerp en realisatie van trapveldjes, speeltoestellen, fiets- en wandelpaden, recreatiegebieden.

Daarnaast onderkennen wij het maatschappelijke belang van het commerciële sportaanbod. De aanwezigheid daarvan in aanvulling op het gemeentelijk aanbod vinden wij een gezonde ontwikkeling.

8.2.5 Combinatiefunctionarissen

Het Openbaar onderwijs heeft twee vakleerkrachten aangesteld die tevens de functie van combinatiefunctionarissen hebben met als doel de kwaliteit en de mogelijkheden van het sport- en beweegaanbod te vergroten. De combinatiefunctionarissen maken een combinatie tussen scholen en sportverenigingen. De werkzaamheden kunnen zowel op school als bij de sportvereniging plaatsvinden. Enkele voorbeelden zijn: structurele buitenschoolse sportactiviteiten, ondersteuning sportverenigingen, organiseren van sportactiviteiten, trainingen en (school)toernooien, landelijke en plaatselijke evenementen ondersteunen zoals: 30 minuten bewegen, nationale sportweek etc. Wij zijn bereid hiervoor, vooralsnog voor twee jaar met ingang van het seizoen 2009 - 2010, extra budget uit te trekken. Daarbij gaan we ervan uit dat voor de combinatiefunctionarissen totaal 32 uur per week beschikbaar komt. Een verdubbeling ten opzichte van de huidige situatie.

8.2.6 Senioren

Het aantal senioren in Aa en Hunze zal de komende jaren toenemen. Voor de senioren bestaan binnen de gemeente Small-projecten en andere projecten gericht op meer bewegen voor senioren (MbvO). Daarnaast is met de Stichting Welzijn Aa en Hunze en Sport Drenthe een netwerk gestart dat zich richt op de 65- tot 75-jarigen met één of meer chronische aandoeningen. Een deel van de aanpak richt zich specifiek op de inwoners in de kernen: Gasselte, Gasselternijveen, Gasselternijveenschemond en Annen. Het primaire doel is het realiseren van een actieve leefstijl voor inactieve senioren door gebruik te maken van bestaande aanpakken en strategieën. Met deze Netwerkaanpak willen we onder meer het bestaand aanbod van senioren sport vernieuwen.

8.2.7

Jeugd

In het project “Sportarrangementen Aa en Hunze: Sportieve kansen voor school en sport” geven we een impuls aan de samenwerking tussen het basisonderwijs en de sportverenigingen zodat een brede aanpak voor jeugdsportstimulering binnen onze gemeente ontstaat. Zo komen kinderen haast vanzelfsprekend in contact met sport, op school en na schooltijd. Tegelijk wordt een kwaliteits-slag gemaakt binnen het bewegingsonderwijs en de sportvereniging. Daarom heeft het Openbaar Onderwijs twee vakleerkrachten aangesteld voor het bewegingsonderwijs. De sportverenigingen ondersteunen we door het aanbieden van verenigingsondersteuning en mogelijk de aanstelling of inzet van een sportprofessional. Deze twee functies combineren we binnen één aanstelling om de kloof te overbruggen tussen school en sportvereniging. Wij willen de betrokkenheid van de sportverenigingen bij de Brede Samenwerking en het organiseren van dagarrangementen stimuleren.

Nog steeds staat de mogelijkheid om aan sport deel te nemen voor een aantal kinderen onder druk als gevolg van de sociale en/of financiële (gezins) situatie. Eind 2007 is het Drents Jeugdsportfonds geïntroduceerd. Het fonds is expliciet bedoeld voor kinderen die om sociaal-economische redenen niet kunnen/mogen sporten of dreigen af te haken. Als het om sporten gaat, geeft het Jeugdsportfonds juist die kinderen een extra kans. Een kans die ze anders niet zouden krijgen, omdat bijvoorbeeld het lidmaatschap van een sportvereniging te duur is. Wij gaan gebruik maken van het Drents Jeugdsportfonds en wijzen binnen de gemeente een aantal intermediairs aan die kinderen, die om sociaal-economische redenen niet kunnen/mogen sporten, kunnen doorverwijzen naar het sportfonds.

II Sportorganisaties

De gemeente erkent de waarde van de sportvereniging. De verenigingen moeten vitaal zijn om in de toekomst een duurzame rol te kunnen vervullen voor een leefbare en vitale samenleving. Vitale verenigingen of ze groot, klein, traditioneel of modern georganiseerd zijn, kunnen naar onze mening allemaal bijdragen aan die vitale samenleving. Een gezonde en vitale vereniging houdt echter zelf de broek op en heeft een gezonde toekomst dankzij een duidelijk beleid en een toekomstgerichte strategie. Dat zijn sterke verenigingen. Verenigingen die dat nog niet zijn kunnen een beroep doen op gemeentelijke steun, mits er een duurzame toekomst kan worden gerealiseerd. Naast aandacht voor een toekomstgericht beleid, ziet de gemeente de participatie van de jeugd en een sterke vrijwillige betrokkenheid als voorwaarden voor die sterke en vitale vereniging. Daarnaast hebben wij oog voor die verenigingen die door hun aanwezigheid in een kleine dorpskern van groot belang zijn voor de leefbaarheid en vitaliteit van de dorpsgemeenschap.

Een onderdeel van versterking van de bestaande verenigingen zouden diverse vormen van samenwerking kunnen zijn, zoals samenwerking met andere verenigingen, samenwerking met het

onderwijs, samenwerking met commerciële aanbieders of samenwerking met de dorpsvereniging.

8.3

Concrete doelen:

- Door middel van verenigingsondersteuning samen met verenigingen het bestaansrecht onderzoeken en verbeteren. Dit kan bijvoorbeeld door middel van ondersteuning bij het bepalen van het verenigingsbeleid en door ondersteuning bij de werving en het behoud van leden en kader.
- Een toename realiseren van het vrijwilligerswerk bij de verenigingen. Dit willen we bereiken bijvoorbeeld door het verstrekken van project-subsidies voor activiteiten die gericht zijn op het werven en/of behouden van vrijwilligers of activiteiten waarbij veel vrijwilligers betrokken zijn.
- Samenwerking tussen de verschillende partijen tot stand brengen. Dit kan door middel van coördinatie en subsidiering.

- In het bijzonder de kinderen en jongeren behouden voor de sportvereniging. Dit willen we bereiken door middel van een gericht subsidiebeleid. Deze subsidies zullen veelal een incidenteel karakter hebben.

8.4 Uitwerking Programmalijn Sportorganisaties

8.4.1 Gemeente en sportverenigingen blijvend in gesprek

Wij achten het van belang dat de besturen van de sportverenigingen in de gemeente op een goede manier met elkaar samenwerken en communiceren over de gemeenschappelijke zaken waarmee sportverenigingen worden geconfronteerd.

Binnen de gemeente wordt één contactambtenaar voor de sportverenigingen aangewezen als gemeentelijk aanspreekpunt voor de besturen van de verenigingen in hun contacten met de gemeente met betrekking tot subsidies, activiteiten, onderhoud etc., maar moet niet worden vergeleken met de functie van de consulent van Sport Drenthe.

Jaarlijks vindt overleg plaats tussen de gezamenlijke besturen en de gemeente. Mogelijke onderwerpen kunnen zijn: onderhoud, wetgeving (kosten en handhaving), scholing en ondersteuning vrijwilligers enz.

8.4.2 Visie op subsidiebeleid

De gemeente stelt een groot aantal sportvoorzieningen ter beschikking aan onze inwoners. Via het subsidie- en tarievenbeleid werden deze voorzieningen betaalbaar gehouden. Tot dusverre was het zo, dat de gemeente veel subsidies verstrekke zonder harde eisen te stellen aan de besteding van het geld. Verenigingen kregen geld op basis van hun (jeugd)ledental. Wij zijn van mening, dat er een duidelijker verband moet zijn tussen de door ons verstrekte subsidies en maatschappelijke doelen. Het subsidiebudget zal daarom meer dan voorheen worden gekoppeld aan te leveren prestaties. Zo kunnen verenigingen rekenen op financiële

ondersteuning, mits zij die middelen benutten voor specifieke activiteiten of evenementen. Hierbij kan gedacht worden aan activiteiten gericht op het stimuleren van sportbeoefening door ouderen, jeugdigen, gehandicapten en chronisch zieken.

Subsidiëring mag geen doel op zich zijn, maar is een instrument waarmee wij onze doelstellingen willen bereiken; de te subsidiëren activiteiten moeten aansluiten bij het gemeentelijk beleid. Subsidiëring is in eerste plaats bedoeld om te stimuleren en is niet meer dan een aanvulling op de door de verenigingen en organisaties zelf te verwerven inkomsten. Subsidiëring moet meer dan voorheen gekoppeld worden aan te leveren activiteiten en prestaties. Dit betekent dat de bestaande subsidieregelingen komen te vervallen. De ervaring heeft geleerd dat de lokale bevolking i.c. de leden een grote rol spelen bij de instandhouding van de vereniging. Zij zijn zich steeds meer bewust van de eigen verantwoordelijkheid en zijn ook bereid deze verantwoordelijkheid zelf te dragen. Verenigingen die kunnen aantonen in financiële problemen te komen door het wegvallen van de reguliere subsidie, kunnen in overleg met de gemeente in aanmerking komen voor een overgangsregeling c.q. komen in aanmerking voor maatwerk. We volgen hier het dorpshuizenbeleid. In verband met de soms moeilijke positie van sommige verenigingen kunnen besturen gebaat zijn bij verdergaande samenwerkingsvormen. Wij zijn bereid om aan verenigingen die beleid en activiteiten op dit gebied ontwikkelen een stimulerings-subsidie te verlenen. Extra aandacht is er voor de (vaak kleinere) verenigingen in de kleine dorpen, omdat in sommige gevallen sprake is van een laatste voorziening/activiteit voor een dorp die door zelfwerkzaamheid en grote inventiviteit in stand wordt gehouden. Wij volgen hier het beleid zoals dat is ontwikkeld ten aanzien van de dorpshuizen. Eenmalig wordt hiervoor een budget gereserveerd. De bestaande ledensubsidiëring wordt vervangen door een activiteitenbudget waarop een beroep kan worden gedaan door verenigingen om uitvoering te geven aan onze doelstellingen.

8.4.3 Sportarrangementen Aa en Hunze: Sportieve kansen voor school en sport

In dit ook al eerder genoemde project geven we een impuls aan de samenwerking tussen het basisonderwijs en de sportverenigingen. Tegelijk willen we een kwaliteitsslag maken binnen het bewegingsonderwijs en de sportvereniging. De sportverenigingen ondersteunen we door het aanbieden van verenigingsondersteuning en mogelijk de aanstelling of inzet van sportprofessional. De functie van vakleerkracht en combinatiefunctionaris zijn gecombineerd binnen één aanstelling om de kloof te overbruggen tussen school (professioneel en strak georganiseerd) en sportvereniging (gedragen door vrijwilligers). We stellen wel voorwaarden aan de inzet van de sportprofessional. Te denken valt bijvoorbeeld aan een gecombineerde inzet van verenigingen, op tijden dat het moeilijk is om vrijwilligers te krijgen. Wij zullen dit nader gaan uitwerken.

8.4.4 Sportverenigingen

In het project is een belangrijke rol weggelegd voor de sportverenigingen. Zij zorgen voor continuïteit in het sportaanbod, kwaliteit door goede trainers en bieden een sociale omgeving die bepalend kan zijn voor blijvende sportbeoefening. Binnen de sport worden immers contacten gelegd, vrienden gemaakt en ontstaan netwerken en banden tussen mensen. Dat sportverenigingen belangrijk zijn in de brede aanpak voor jeugdsport stimuleren staat vast, maar niet elke sportvereniging kan (of wil) onderdeel zijn van deze brede aanpak. Niet elke vereniging is in staat om iets extra's te betekenen voor de school of de inwoners van het dorp. Verenigingen hebben het immers vaak al moeilijk genoeg om de eigen club draaiende te houden en zien weinig ruimte voor extra taken.

Wij zullen de sportverenigingen uit de gemeente Aa en Hunze hiertoe ondersteunen, zodat er ruimte komt voor deze extra taken. We willen verenigingen helpen om te komen tot bijvoorbeeld betere 'bedrijfsvoering', heldere beleidsplannen en voldoende

en deskundig kader. Deze ondersteuning is beschikbaar via Sport Drenthe voor verenigingen die de samenwerking willen aangaan met het onderwijs en het dorp. Tijdens het Sportplein op 7 oktober 2008 te Annerveenschekanaal zijn er al verschillende afspraken gemaakt tussen sportverenigingen, Sport Drenthe en combinatiefunctionarissen. Inmiddels wordt er bij tenminste 10 sportverenigingen verenigingsondersteuning op maat door Sport Drenthe geboden en wordt er veelvuldig een beroep gedaan op de combinatiefunctionarissen.

De verenigingsondersteuning vanuit Sport Drenthe en combinatiefunctionarissen zal door de gemeente worden gefinancierd. Wij zullen hierover nadere afspraken maken met Sport Drenthe.

Daarnaast kunnen verenigingen subsidie aanvragen voor behoud en werving van vrijwilligers ter verbetering van het functioneren van de vereniging.

8.5 Combinatiefunctionaris

Sportverenigingen die werk willen maken van samenwerking kunnen mogelijk gebruik maken van de combinatiefunctionaris. De combinatiefunctionaris zorgt voor stroomlijning van de samenwerking tussen de school en sportverenigingen. Werkzaamheden van de combinatiefunctionaris zijn het begeleiden van trainers, clinics verzorgen of sportprogramma's ontwikkelen die de sportverenigingen aan leerlingen kunnen aanbieden.

8.5.1 Vrijwilligers

De vrijwilliger is de kurk waarop het verenigingsleven drijft. Binnen de sociale infrastructuur van de samenleving is de sportvereniging een belangrijke maatschappelijke partner.

Verenigingen hebben, onder invloed van diverse maatschappelijke ontwikkelingen, soms te maken met een afname van het aantal beschikbare en gekwalificeerde vrijwilligers. Tegelijkertijd is er sprake van verscherpte wet- en regelgeving waardoor hogere eisen worden gesteld aan de vrijwilligers en de druk op de vrijwilligers toeneemt.

Gezien het belang dat wij hechten aan de inzet van vrijwilligers in de georganiseerde sport, willen wij dit onderdeel van het verenigingsleven actief faciliteren.

III Sportaccommodaties

Voorwaarde om te sporten en te bewegen is een toegankelijke sportaccommodatie infrastructuur. De gemeente zorgt voor de instandhouding en versterking van de fysieke sportinfrastructuur. Lastig hierbij is de grote oppervlakte van de gemeente, de vele dorpskernen en spreiding van de inwoners over dit grote gebied. Wij willen aansluiten bij de uitgangspunten zoals benoemd ten behoeve van de raadsdiscussie over het gebiedsgerichte voorzieningenbeleid, waarbij het uitgangspunt is, “dat we willen houden wat we hebben, mits er voor de instandhouding van een voorziening sprake is van voldoende draagvlak en draagkracht.” Gebiedsgericht is hier dat het beleid moet erin resulteren dat er, over het grondgebied van Aa en Hunze, sprake is van een verantwoorde spreiding van kwalitatief goede voorzieningen. Wel streeft de gemeente naar een optimale bezettingsgraad, waarbij multifunctioneel gebruik wordt gestimuleerd. Ten aanzien van accommodaties is eerder al opgemerkt “Samenwerking en clustering daar waar nodig is, klein waar het kan, groot waar het moet”. Samenwerking kan in dit verband ook betekenen regionale samenwerking met een of meer buurgemeenten. Bij het ontwikkelen van bijzondere, bovenlokale sportvoorzieningen overleggen wij altijd met onze buurgemeenten.

De tarieven van de binnensportaccommodaties in de diverse dorpen lopen uiteen. Wij willen de tarieven voor de gemeentelijke binnensportaccommodaties harmoniseren. Voor de buitensportaccommodaties, vooral voetbal, wordt een traject ingezet waarbij samen met de betrokken verenigingen een nieuwe toekomst kan worden ontwikkeld voor wat betreft de accommodaties. In het verleden is bewust gekozen voor geprivatiseerde accommodaties voor takken van sport als tennis, paardensport, schaatsen. Wij zien geen aanleiding om het tot nu toe gevoerd beleid te wijzigen.

Binnen de gemeentegrenzen zijn verder vele sportieve en recreatieve voorzieningen, zoals sportmogelijkheden op de Hunze, talrijke fietsroutes, wandelroutes, ruitersporen, speelveldjes en speelvoorzieningen.

8.6 Concrete doelen:

- Komen tot een optimale bezetting en spreiding van sportaccommodaties: via inventarisatie en monitoring, realisatie, onderhoud en beheer.

- Eenduidige tarievenstructuur voor de gehele gemeente: via een op te stellen tariefensystematiek voor de gemeentelijke accommodaties.
- Realisering van innovatieve sport en beweegaccommodaties: Inventarisatie van andere sport- en beweegaccommodatie mogelijkheden; samen met derden realisering van deze voorzieningen.

8.7 Uitwerking Programmalijn Sportaccommodaties

8.7.1 Gebiedsgericht voorzieningenbeleid

In onze gemeente is sprake van een breed voorzieningenniveau. Het gebiedsgericht beleid moet ons in staat stellen om de leefbaarheid in de dorpen in stand te houden via kwalitatief goede voorzieningen. Uitgangspunt is dat we willen houden wat we hebben, mits er voor de instandhouding van een voorziening sprake is van voldoende draagvlak en draagkracht. Immers, de ervaring heeft geleerd, dat de lokale bevolking een belangrijke rol speelt bij de leefbaarheid van het dorp en dus niet alleen een verantwoordelijkheid is van de gemeente.

In de praktijk merken we, dat de exploitatie van voorzieningen onder druk komt te staan. Daarnaast is er in onze gemeente de komende jaren sprake van forse demografische verschuivingen. De vergrijzing neemt in versneld tempo toe en parallel hieraan is er sprake van ontgroening. Mét deze demografische verschuiving zal ook het beroep van de bevolking op sportvoorzieningen, scholen en dorpshuizen een flinke verschuiving doormaken.

Bovenstaande ontwikkelingen benadrukken het nut en de noodzaak van een goed en toekomstgericht voorzieningenbeleid. Daarom zullen we binnen de gemeenteraad een discussie gaan voeren. Met als doel het formuleren van een integraal en gebiedsgericht voorzieningenbeleid. Dat in voldoende mate en voldoende flexibel weet in te spelen op de (effecten van) de geschetste ontwikkelingen binnen de gemeente. Dit resulteert in een verantwoordelijke spreiding van accommodaties in de gemeente Aa en Hunze. Ten behoeve van deze discussie zijn in de

Marktplaats van 28 mei 2008 al een aantal uitgangspunten benoemd. Het accommodatiebeleid moet: **Toekomstbestendig zijn**
Het beleid moet in voldoende mate en voldoende flexibel in kunnen spelen op de veranderende behoeften onder andere als gevolg van demografische veranderingen. Draagkracht en draagvlak zijn daarbij belangrijke begrippen.

Gebiedsgericht zijn

Het beleid moet erin resulteren dat er, over het grondgebied van Aa en Hunze, sprake is van een verantwoorde spreiding van kwalitatief goede voorzieningen.

Realistisch zijn

Het beleid moet haalbaar zijn. Dit wil zeggen dat er financiële kaders benoemd moeten worden waarbinnen het beleid ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

Integraal zijn

1. Het beleid zal relaties moeten leggen met overige beleidsterreinen die relevant zijn voor de leefbaarheid van het platteland (bijvoorbeeld: woningbouw, zorgbeleid, vervoer).
2. Het beleid moet zich richten op een optimale onderlinge versterking van het voorzieningen-aanbod en aldus op zoek naar verbetering van efficiëntie.

8.7.2 Clustering van voorzieningen

Zowel uit het oogpunt van kostenvoordelen als maatschappelijk (synergie, aantrekkingskracht) zien wij kansen om sportieve functies te combineren in elkaars directe nabijheid dan wel in dezelfde accommodatie. Tegenover deze voordelen wordt echter ook het risico onderkend dat centralisatie van voorzieningen ten koste kan gaan van de bereikbaarheid van accommodaties en het voorzieningenniveau in de kernen. Hiermee rekening houdend willen wij zorgvuldig en kritisch kijken naar situaties waarin clustervorming mogelijk en wenselijk is.

Als stelregel kan hierbij worden gehanteerd dat clustervorming niet hoeft te leiden tot een verschui-

ving van functies en basisvoorzieningen van kleine naar grote kernen. Dit betekent dat clustervorming in beginsel voornamelijk op (kleine) kernenniveau kan worden ingezet om zo combinaties tussen functies en voorzieningen te realiseren. Centralisatie van voorzieningen op gemeenteniveau is mogelijk voor sporten, functies en voorzieningen die het niveau van een basisvoorziening overstijgen.

De keuze voor het al dan niet toepassen van clustervorming in bepaalde situaties dient zich aan wanneer het einde van de levensduur van bestaande accommodaties in zicht komt, hetzij doordat de accommodatie volledig is afgeschreven, hetzij door beëindiging van de activiteiten, functies, bestaan vereniging of onvoldoende bezetting. In de integrale afweging omtrent amovering, renovatie, vervangende nieuwbouw wordt ook de mogelijkheid tot clustervorming betrokken. In sommige gevallen kan hierbij ook worden gekeken naar oplossingen over de gemeentegrenzen heen.

8.7.3 Sportaccommodatiebeleid

Van oudsher is het ter beschikking stellen van accommodaties een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk sportbeleid. Aa en Hunze kent een groot aantal sportaccommodaties, verdeeld over de vele kernen.

De sportaccommodaties worden gebruikt door sportverenigingen, scholen en andere groepen. Buitensportaccommodaties als voetbalcomplexen en tennisbanen hebben veelal één hoofdgebruiker; de vereniging die de accommodatie als thuisbasis heeft. De binnensportaccommodaties (sporthallen, sportzalen en gymnastieklokalen) zijn ingericht voor het onderwijs en verenigingssport. Het gemeentelijk sportbeleid is voorwaarden- schepend. De sportcomplexen worden tegen een tarief ver onder de kostprijs ter beschikking gesteld. De nadruk van het beleid lag de afgelopen jaren op het instandhouden en verbeteren van het bestaande aanbod.

Het beheren en exploiteren van de sportaccommodaties in Aa en Hunze is een taak die door meerdere partijen wordt uitgeoefend:

- de gemeente die deels zelf werkzaamheden doet, deel werkzaamheden uitbesteedt;
- de buitensportverenigingen: die het onderhoud aan de sportparken en/of opstellen verrichten;
- enkele beheersstichtingen die verantwoordelijk zijn voor beheer en exploitatie van de betreffende sportaccommodaties. De meeste gymnastieklokalen zijn gekoppeld aan een dorpshuis of multifunctioneel centrum.

Voor zover mogelijk moet voor elke inwoner van Aa en Hunze een sportvoorziening bereikbaar zijn. In kleine(re) dorpen zijn de inwoners eventueel aangewezen op voorzieningen in andere dorpen. Het aantal voorzieningen zal pas worden uitgebreid als de te verwachten vraag en het maatschappelijke en financiële rendement in evenwicht is.

8.7.4 Binnensportaccommodaties

Er zijn binnensportmogelijkheden in dorpshuizen, multifunctionele centra en gemeentelijke sporthallen en sportzalen. De scholen maken veel gebruik van gymnastieklokalen. De gemeente heeft de zorg voor de planning en financiering van voldoende geschikte ruimtes voor bewegingsonderwijs. Het aanbod van de binnensportaccommodaties is de laatste jaren nagenoeg gelijk gebleven en voldoet.

De verhuur en daarmee de tarieven van de gymnastieklokalen die deel uitmaken van een dorpshuis of multifunctioneel centrum is de verantwoordelijkheid van de desbetreffende besturen. Het onderhoud van de gymnastieklokalen maakt onderdeel uit van de 90 - 10% regeling van het dorpshuizenbeleid. Eventuele problemen voor de sportverenigingen met betrekking tot de huur van gymzalen moeten bij de implementatie van het nieuwe sportbeleid worden betrokken en worden bekostigd uit het overgangsbudget sportbeleid.

De tarieven van de gemeentelijke binnensport-accommodaties vanaf seizoen 2009/2010 zijn:

Sporthal Rolde, Gieten en Annen (minimale verhuur een half uur):

Gesubsidieerd tarief

- Hele hal € 15,00 per uur
- $\frac{2}{3}$ hal € 12,00 per uur
- $\frac{1}{2}$ hal € 10,00 per uur
- $\frac{1}{3}$ hal € 7,50 per uur

Commercieel tarief en voor clubs van buiten de gemeente:

- Hele hal € 30,00 per uur.

Sportzaal De Strohalm, sportzaal Eext, de Wendeling, gymzaal Boerhoorn:

- Hele zaal € 8,50 per uur.

Commercieel tarief en voor clubs van buiten de gemeente:

- Hele zaal € 12,50 per uur.

In samenspraak met de gebruikers van de binnen-sportaccommodaties willen wij een behoeftepeiling starten om helder te maken wat het huidige gebruik is van de binnensportaccommodaties, wat de huidige kwaliteit is en of de beschikbare capaciteit optimaal wordt gebruikt.

8.7.5 Sportparken

In de huidige situatie verschilt de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de beheer en de exploitatie van de diverse sportparken nogal van elkaar. Een deel van de accommodaties wordt beheerd en onderhouden door of namens de gemeente en voor een ander deel is de bespelende vereniging hiervoor verantwoordelijk en is soms het eigendom in handen van de vereniging.

Het overdragen van beheer en onderhoudstaken aan de bespelende vereniging kan in sommige gevallen leiden tot een betere prijs-prestatieverhouding. Verenigingen kunnen vanwege de kortere afstand tot hun accommodaties vaak gericht en flexibeler optreden.

Voorwaarde voor een overdracht van taken is dat vooraf helder inzicht bestaat in de huidige en verwachte toekomstige kosten en dat per geval maatafspraken worden gemaakt met individuele verenigingen, waarbij het uitgangspunt geldt dat er sprake is van een win-win-situatie voor zowel vereniging als gemeente.

Voor de sportvelden wordt in nauw overleg met de betrokken verenigingen bezien in hoeverre onderhouds- en beheertaken die nu door de gemeente worden verricht kunnen worden overgedragen aan deze verenigingen.

Bij de besprekingen met de voetbalverenigingen zal ook de behoeftebepaling die de KNVB hanteert, gebaseerd op de NOC NSF Planningsnorm aan de orde komen. In deze planningsnorm wordt met behulp van belastingfactoren en bespelingsnormen het theoretisch benodigde aantal wedstrijdelden berekend. Geconstateerd kan worden dat een aantal vereniging boven de norm zitten. Er dient echter altijd een toetsing naar de lokale situatie plaats te vinden.

8.7.6

Sport- en trapveldjes/JOAP's en speelvoorzieningen
Jongeren Ontmoetingsplaatsen ontstaan over het algemeen spontaan. Het zijn locaties in de woonplaats, gemakkelijk herkenbaar zodat er zonder misverstand valt af te spreken. Bijvoorbeeld een fietsenstalling bij een dorpshuis, een speelveldje, een bushokje. Ze vervullen een behoefte, o.a. gezelligheid, ontspanning en sport.

Jongeren zijn volwaardige inwoners van Aa en Hunze, met dezelfde rechten en plichten als ieder ander, zij horen erbij en doen mee. Zij hebben ruimte nodig om elkaar te kunnen ontmoeten. Bij het inrichten van nieuwe woonwijken dient aandacht te zijn voor alle nieuwe bewoners. Dit betekent ook dat er rekening gehouden moet worden met geschikte locaties voor jongeren om elkaar te kunnen treffen. Bij het inrichten van nieuwe woonwijken wordt rekening gehouden met de inrichting van speelvoorzieningen en ontmoetingsruimte voor jongeren. In Gieten is inmiddels een skatevoorziening en een Jongeren Ontmoetings en Activiteiten Plaats

gerealiseerd en worden nu de mogelijkheden bekeken van voorzieningen in Rolde en Annen.

Daarnaast zijn er in de dorpen diverse sport- en trapveldjes die in een duidelijke behoefte voorzien, o.a. bewegings- en sportactiviteiten. Deze veldjes worden door of namens de gemeente onderhouden.

8.7.7

Tenniscomplexen

Met de tenniscomplexen heeft de gemeente nauwelijks nog bemoeienis. Behalve de tennisaccommodaties in Rolde en Gieterveen zijn ze allemaal geprivatiseerd. Wij zijn voornemens ook bij deze accommodaties in te zetten op privatisering conform eerder ingezette lijn en uitgangspunten dan wel over te gaan tot een reële doorberekening van de kosten van de accommodaties.

8.7.8

Zwembaden

De gemeente Aa en Hunze heeft vier openbaar toegankelijke zwembaden binnen haar verzorgingsgebied, waarvan één zwembad in eigendom en exploitatie. Drie zwembadvoorzieningen in de gemeente worden in stand gehouden door samenwerking met derden. Alle zwembaden worden gezien als een belangrijke voorziening voor de inwoners van de gemeente. Wij vragen ons af of de zwembaden op de lange termijn beschikbaar en toegankelijk blijven voor de inwoners van Aa en Hunze en de voorzieningen tegen acceptabele kosten in stand kunnen worden gehouden. De vraag dient zich aan of de huidige beleidsmatige en beheersmatige uitgangspunten van de gemeente naar de toekomst toe ongewijzigd kunnen worden voortgezet.

We hebben daarom een extern bureau gevraagd onderzoek te doen naar het zwembadbeleid en met aanbevelingen te komen. De aanbevelingen zullen we betrekken bij de discussie over het gebiedsgericht voorzieningenbeleid.

9

Overzichten

Programmaliijnen,
uitvoeringsperiode en betrokkenen

Sportorganisaties

PROGRAMMALIJN	UITVOERINGS- PERIODE	BETROKKENEN	RESULTAAT	BUDGET
Communicatie 1 contactpersoon	Uitvoering: 1 ^o kwartaal 2009	Intern Maza Extern sportverenigingen	Op 1 januari 2009 is er bij de gemeente één contactpersoon voor sportverenigingen	Geen
Jaarlijks overleg	Uitvoering: 3 ^o kwartaal 2009	Intern Portefeuillehouder Maza Extern sportverenigingen, combinatiefunctionarissen/ Sport Drenthe	Jaarlijks is er een overleg tussen portefeuillehouder sport en verenigingen	Geen
Subsidiebeleid	Uitwerking 1 ^o helft 2009. Uitvoering vanaf 2 ^o helft 2009 en 2010 en 2011 experimenteel Structureel vanaf 1 januari 2012	Intern Maza, Concernstaf (financieel en juridisch) Extern sportverenigingen, instellingen op gebied van sport, welzijn, gezondheid	Ingaande het seizoen 2009-2010 kunnen sportverenigingen een beroep doen op professionele en financiële ondersteuning voor activiteiten op het gebied van sport-stimulering	Budget sport-stimulering
Overgangsbudget	Invoering: Januari 2010	Intern Raad, College, Maza Extern Sportverenigingen	Op 1 januari 2010 is een budget beschikbaar voor maatwerk	2 keer 20.000 Incident. voor 2 jr.
Verenigingsondersteuning / sport-professional	Uitwerking: lopend project	Intern Maza Extern sportverenigingen, Sport Drenthe, combinatiefunctionarissen	Op 1 juli 2011 is bij 10 sportverenigingen ondersteuning geboden en zijn 4 bijeenkomsten georganiseerd mbt managementdeskundigheid	40.500 Incident. Voor 2 jr.
Vrijwilligersbeleid	Uitwerking: 2 ^o helft 2009 Uitvoering: 1 ^o kwartaal 2010	Intern Maza Extern Sport Drenthe, Steunpunt Vrijwilligerswerk, sportverenigingen	Op 1 januari 2010 is er specifieke aandacht voor sportvrijwilligers binnen het vrijwilligersbeleid.	PM

Sport en Bewegen

PROGRAMMALIJN	UITVOERINGS- PERIODE	BETROKKENEN	RESULTAAT	BUDGET
Sportmonitor	Periodiek	Intern Maza Extern Sport Drenthe en sportverenigingen	Periodieke monitoring gemeentelijk sportbeleid	5.000 struct. nieuw
Gezondheidsprojecten	Uitwerking 1 ^e helft 2009. Uitvoering vanaf 2 ^e helft 2009	Intern Maza Extern Scholen, combinatiefunctionarissen en organisaties	In het schooljaar 2009-2010 wordt aan alle scholen een aanbod gedaan op het gebied van sport en gezondheid	10.000 struct. nieuw
Sportstimulering	Uitwerking 1 ^e helft 2009. Uitvoering vanaf 2 ^e helft 2009 en 2010 en 2011 experimenteel. Structureel vanaf 1 januari 2012	Intern Raad, College, Maza Extern Sportverenigingen combinatiefunctionarissen, instellingen op gebied van sport, welzijn en gezondheid, scholen	Ingaande het jaar 2009 kunnen sportverenigingen een beroep doen op professionele en financiële ondersteuning voor activiteiten op het gebied van sportstimulering	50.000 struct. bestaand
Voorzieningen individuele sport	Structureel	Intern Raad, College, Maza, VROM, en Openbare Werken	Bij de ontwikkeling van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met individuele sporters	P.M.
Combinatiefunctionarissen	Uitwerking: lopend project	Intern Raad, College, Maza en OO Extern Scholen, combinatiefunctionarissen, Sport Drenthe en sportverenigingen	Vanaf het seizoen 2009-2010 is voor een projectperiode van twee jaar 32 uur per week beschikbaar.	34.000 Incident. en bijdrage provincie nieuw voor 2 jr.
Senioren Netwerk 50+	Uitvoering: evaluatie 2 ^e kwartaal 2009	Intern: Maza, Extern: SWAH, Sport Drenthe Intern: Maza	In 2009 is er een structureel aanbod in Gasselte, Gasselternijveen, Gasselternijveenschemond en Annen	5.000 struct. bestaand
MbvO	Structureel	Intern Maza Extern SWAH	In het 3 ^e kwartaal van 2009 heeft een herijking van de MbvO middelen plaatsgehad.	9.000 struct. bestaand
Jeugd Sportarrangementen	Uitwerking: lopend project	Intern Maza Extern scholen, Combinatiefunctionarissen, sportverenigingen	Op 1 juli 2011 is er in 10 dorpen participatie van sportverenigingen in een naschoolse sportarrangement	Budget combinatie functie/ Sport Drenthe
Drents Jeugdsportfonds	Uitwerking: 1 ^e kwartaal 2009 Uitvoering: 3 ^e kwartaal 2009	Intern Maza Extern ISD, sportverenigingen en intermediairs	Op 1 juli 2009 kunnen inwoners van Aa en Hunze, behorende tot de doelgroep, een beroep doen op het fonds.	Budget Sociaal Beleid

Sportaccommodaties

PROGRAMMALIJN	UITVOERINGS- PERIODE	BETROKKENEN	RESULTAAT	BUDGET
Discussie Gebiedsgericht voorzieningenbeleid	Uitwerking: lopend traject	Intern Raad, College en Maza Extern Verenigingen van Dorpsbelangen	Apart traject	PM
Behoefteteiling binnensportaccommodaties	Uitvoering: 3 ^e en 4 ^e kwartaal 2009	Intern Maza Extern sportverenigingen, beheerders/eigenaren accommodaties	Op 1 januari 2010 is inzicht in het gebruik, kwaliteit en capaciteit binnen-Sportaccommodaties	Geen
Harmonisatie voetbalaccommodaties	Uitwerking: 1 ^e en 2 ^e kwartaal 2009 Uitvoering: 3 ^e en 4 ^e kwartaal 2009	Intern Raad, College, Maza, Concernstaf en Openbare Werken Extern voetbalverenigingen	Op 1 december 2009 zijn met alle voetbalverenigingen afspraken gemaakt over onderhoud en beheer	Bestaand budget struct. en 169.000 incident.
Jongeren Ontmoetings Activiteitenplek	Uitvoering: lopend traject	Intern Raad, College, Maza, VROM, Openbare Werken, Concernstaf Extern Jongeren, SWAH, Dorpsbelangen		Bestaand budget
Tennisaccommodaties Rolde en Gieterveen	Uitwerking: 1 ^e en 2 ^e kwartaal 2009 Uitvoering: 3 ^e en 4 ^e kwartaal 2009	Intern Raad, College, Maza, Concernstaf en Openbare Werken Extern Tennisverenigingen Rolde en Gieterveen	Op 1 oktober 2009 zijn met tennisver. Gieten en Rolde afspraken gemaakt over onderhoud en beheer	Bestaand-budget struct. en 59.000 Incident.
Zwembaden	Uitwerking: 3 ^e kwartaal 2009 Uitvoering: vanaf 4 ^e kwartaal 2009	Intern: Raad, College, Maza, Concernstaf, Openbare Werken Extern: eigenaren/beheeren zwembaden	Aan het eind van het derde kwartaal 2009 heeft een discussie plaatsgehad in de Marktplaats	PM

10

Financiële consequenties nieuw sportbeleid

De voormalige gemeenten hadden elk hun eigen sportbeleid met betrekking tot de gebruikstarieven en subsidieverstrekingen. Daardoor is er een o.a. een groot verschil in de hoogte van subsidies. Het moge duidelijk zijn dat dit niet wenselijk is. Wij willen daarom binnen het nieuwe sportbeleid inzetten op harmonisatie.

Het bestaande subsidiebudget voor verenigingen van € 50.000 wensen we op een andere manier in te zetten, namelijk voor sportstimuleringsactiviteiten. Zo kunnen verenigingen rekenen op financiële ondersteuning, mits zij die middelen benutten voor specifieke activiteiten of evenementen. Hierbij kan gedacht worden aan activiteiten gericht op het stimuleren van sportbeoefening door ouderen, jeugdigen, gehandicapten en chronisch zieken. Ook zijn er subsidiemogelijkheden voor verenigingen die komen met een vernieuwend sportaanbod of gaan samenwerken met andere verenigingen of scholen.

Naar aanleiding van de discussie in de Informerende Marktplaats van 10 december 2008 en de Opiniërende Marktplaats van 11 februari 2009 willen we de nieuwe subsidiesystematiek geleidelijk invoeren. Eind 2010 zullen wij evalueren of de verenigingen uit de voeten kunnen met de nieuwe systematiek.

Met ingang van 2012 wordt alleen subsidie verstrekt voor activiteiten op basis van de nieuwe regeling. Daarnaast zal worden gewerkt met een overgangsmaatregel voor verenigingen die als gevolg van de

nieuwe regeling in financiële problemen komen. Op deze manier worden de verenigingen maximaal door de gemeente gefaciliteerd in de overgangsfase naar het nieuwe beleid.

10.1

Verenigingsondersteuning en sportstimulering

Wij wensen extra in te zetten op de ondersteuning van verenigingen door een verdubbeling van de huidige uren van combinatiefuncties Sport en door het inzetten van de expertise van Sport Drenthe. De kosten hiervoor bedragen voor twee jaar € 74.500. Daarbij gaan we ervan uit dat voor de combinatiefuncties Sport totaal 32 uur per week beschikbaar is. In de praktijk zien we dat er een der mate groot beroep wordt gedaan op de combinatiefuncties Sport, dat niet meer aan de vraag kan worden voldaan. Daarnaast maken veel sportverenigingen al gebruik van de expertise van Sport Drenthe voor zaken als: vitalisering van de sportvereniging, het waarborgen en continueren van het bestaansrecht van verenigingen, samenwerking, bestuursondersteuning, sponsorplannen, etc.

Voorgesteld wordt om hiervoor extra incidentele middelen beschikbaar te stellen voor een periode van drie jaar (€ 18.625 voor 2009, € 37.250 voor 2010, € 18.625 voor 2011).

Op basis van een evaluatie zal een besluit worden genomen over een structurele inzet. Wij verwachten dat er dan ook duidelijkheid is over de rijksregeling met betrekking tot de combinatiefunctionarissen. In de komende twee jaar zal de provincie de helft van de kosten meefinancieren aan de combinatiefuncties in het kader van de sociale alliantie. Hiermee is reeds rekening gehouden in de financiering.

Daarnaast wordt voorgesteld om vanaf 2009 een extra structureel bedrag van € 15.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van de Sportmonitor en projecten in het kader van gezondheid en bewegen.

10.2
Overgangsmaatregel

De ingangsdatum van het nieuwe sportbeleid is 1 januari 2010. In de tweede helft van 2009 zullen de thans gesubsidieerde verenigingen nog een subsidie ontvangen, zijnde de helft van het ontvangen subsidiebedrag voor het seizoen 2008-2009. Daarnaast is er voor de tweede helft van 2009 alvast een budget van € 25.000 beschikbaar om ervaring op te doen met het nieuwe beleid. Per vereniging is hiervoor maximaal € 500 beschikbaar.

In het jaar 2010 ontvangen alle sportverenigingen een instandhoudingssubsidie van € 500 en is er wederom een budget van € 25.000 beschikbaar voor subsidiëring op basis van de nieuwe regeling. Per vereniging is hiervoor maximaal € 500 beschikbaar. Vervolgens ontvangen de verenigingen in 2011 een instandhoudingssubsidie van € 250 en is er voor subsidiëring van activiteiten een budget van € 37.500 beschikbaar. Per vereniging is hiervoor maximaal € 750 beschikbaar.

Met ingang van 2012 wordt alleen subsidie verstrekt voor activiteiten op basis van de nieuwe regeling. Per vereniging is hiervoor maximaal € 1.000 beschikbaar.

In de eerste helft van 2011 vindt de evaluatie plaats.

Verenigingen die door de nieuwe subsidiesystematiek in financiële problemen komen, kunnen een beroep doen op een tijdelijke bijdrage van de gemeente. Voorwaarde is dat de vereniging ook eigen initiatief toont om te komen tot een sluitende exploitatie en daarbij zal zij worden ondersteund door Sport Drenthe. In totaal wordt voorgesteld hiervoor vanaf 2010 voor twee jaar een incidenteel budget van € 20.000 beschikbaar te stellen (2010: € 20.000 en 2011: € 20.000). Met de extra financiële bijdrage van de gemeente wordt geprobeerd de voorwaarden te scheppen voor een betere instandhouding van de verenigingen.

Verenigingen die ondanks de inzet van een overgangssubsidie van maximaal drie jaar (immers in 2009 worden de verenigingen ook al gecompenseerd), de ondersteuning van Sport Drenthe, ambtelijke ondersteuning vanuit de gemeente en eigen inzet kunnen aantonen structureel niet over een gezonde exploitatie te kunnen beschikken, zullen in aanmerking komen voor een structurele instandhoudingssubsidie. Een reden voor een structurele bijdrage kan zijn de bijzondere positie van een vereniging in het dorp. Bijvoorbeeld omdat er één sportvereniging is in een dorp of omdat de sportvereniging onlosmakelijk verbonden is met een dorpshuis. De noodzaak van deze subsidie zal 3-jarlijks worden getoetst.

MIDDELENBESLAG	HUDIG	NIEUW 2009	NIEUW 2010	NIEUW 2011
Structureel				
Subsidies sportverenigingen (leden)	€ 50.000,-	€ 25.000,-	€ 25.000,-	€ 12.500,-
Sportstimuleringsactiviteiten	€ -	€ 25.000,-	€ 25.000,-	€ 37.500,-
Sportmonitor	€ -	€ 5.000,-	€ 5.000,-	€ 5.000,-
Gezondheidsprojecten		€ 10.000,-	€ 10.000,-	€ 10.000,-
Totaal structureel	€ 50.000,-	€ 65.000,-	€ 65.000,-	€ 65.000,-
Incidenteel				
Overgangsmaatregel	€ -		€ 20.000,-	€ 20.000,-
com.functies Sport/Sport Drenthe	€ -	€ 18.625,-	€ 37.250,-	€ 18.625,-
Totaal incidenteel	€ -	€ 18.625,-	€ 57.250,-	€ 38.625,-

Overzicht van subsidies en binnensporttarieven

SUBSIDIE	BINNENSPOORTTARIEVEN
Anloo • Bedrag van € 226,89 per vereniging • Bedrag van € 11,34 per jeugdlid • Bedrag van € 3,40 per seniorlid max. 50% van netto ten laste van vereniging blijvende sociale lasten sporttechnisch kader • Bedrag € 136,13 per kleedkamer als bijdrage in onderhoudskosten	Sporthal • ½ hal € 8,18 per uur • ¾ hal € 13,28 per uur • hele hal € 15,81 per uur Sportbonden • Hele hal € 29,29 per uur • Kleedkamers € 40,81 per blok Gymzaal Eext • Alle gebruikers € 8,38 per uur • Kleedkamers € 20,40 per blok
Gasselte • Bedrag van € 3,18 per jeugdlid	Sportzaal (Gasselternijveen): • ½ hal € 3,13 per uur • hele hal € 7,32 per uur • toernooien € 6,01 per uur • kleedkamers € 20,40 per blok
Gieten • Bedrag van € 0,91 per jeugdlid • 20% van de kosten van bevoegd kader aangesteld ten behoeve van jeugdleden alsmede van de overige kosten gemaakt ten behoeve van de jeugdleden	Sporthal • ½ hal € 8,38 per uur • hele hal € 13,74 per uur Sportbonden • hele hal: € 29,29 per uur • kleedkamers: € 40,81 per blok Gymzaal De Wendeling: Vaste gebruikers • Senioren € 7,78 per uur Vaste gebruikers • Jeugd € 3,84 per uur • Overige gebr. € 9,85 per uur • Kleedkamers € 20,40 per blok
Rolde • Bedrag van € 14,07 per lid van 4 t/m 12 jaar • Bedrag van € 8,39 per lid van 13 t/m 20 jaar • Bedrag van € 2,81 per lid van 21 jaar en ouder, als tegemoetkoming in de ten laste van de vereniging komende accommodatiekosten • Bedrag van € 0,91 per lid als tegemoetkoming in de ten laste van de vereniging komende kosten van leidersvorming en -training	Sporthal en gymzaal: • ½ hal € 9,29 per uur • hele hal € 13,28 per uur Sportbonden • ½ hal € 17,42 per uur Sportbonden • Hele hal € 24,95 per uur • Gymzaal € 6,92 per uur • Kleedkamers € 40,81 per blok

11

Subsidieregeling gemeente Aa en Hunze

De huidige sportsubsidies zijn historisch bepaald en verschillen enorm van elkaar. Wij willen het bestaande subsidiesysteem harmoniseren, vereenvoudigen, doorzichtiger maken en onze doelstellingen realiseren. Voor diverse sportactiviteiten kan subsidie worden aangevraagd. Het gaat hier om activiteiten die in onze gemeente plaatsvinden zoals omschreven staat in hoofdstuk 8. Er is een subsidieplafond van € 50.000. Een subsidieverzoek kan worden ingediend met behulp van een aanvraagformulier. Dit formulier is te vinden op de website van de gemeente.

1. Stimulering sportdeelname

Voor een sportstimulering jeugd (0 - 17 jaar), ouderen (55 jaar en ouder), gehandicapten en chronisch zieken, alsook activiteiten die tot doel hebben mensen met obesitas te bereiken wordt een subsidie van maximaal € 250 beschikbaar gesteld.

Voorwaarden

- De activiteit wordt georganiseerd door een (sport) vereniging.
- Deelname aan de activiteit is bij voorkeur ook voor niet-leden.

2. Activiteiten en prestaties

Subsidie voor toernooien: Het subsidiebedrag bedraagt maximaal € 250 per jaar.

Voorwaarden

- Het toernooi wordt georganiseerd door de (sport) vereniging die de subsidie aanvraagt.
- Per vereniging wordt per jaar voor één toernooi subsidie beschikbaar gesteld.

Subsidie voor sport- en bewegingsevenementen
Breed toegankelijk en laagdrempelige sportevenementen die tot doel hebben de bevolking te stimuleren om meer te gaan bewegen komen in aanmerking voor subsidie van max.€ 250.
Voor evenementen, waarbij de beoordeling van de aanvraag wordt ingeschat dat het evenement kostendekkend is, wordt een waarderingbijdrage van € 100 beschikbaar gesteld.

Voorwaarden

- De activiteit wordt georganiseerd door een (sport) vereniging.
- Deelname aan de activiteit bij voorkeur ook door niet-leden.

3. Samenwerking

Voor verenigingen die beleid en activiteiten op het gebied van samenwerkingsvormen kan een bijdrage beschikbaar worden gesteld.

Voorwaarde

- Bij de ontwikkeling van het beleid wordt een beroep gedaan op de expertise van Sport Drenthe.
- Als de samenwerking uitmondt in concrete gezamenlijke activiteiten kan een subsidie van maximaal € 150 beschikbaar worden gesteld.

4. Behoud en werving vrijwilligers

Er kan een bijdrage beschikbaar worden gesteld in de kosten van activiteiten, opleiding/cursus die door vrijwilligers worden gevolgd ter verbetering van het functioneren van de vereniging.

Er zal een bijdrage van 50% in de daadwerkelijk gemaakte kosten (minus inkomsten van voorliggende voorzieningen, zoals bijvoorbeeld de bond of cursussen via Sport Drenthe of Steunpunt Vrijwilligerswerk) worden verleend met een maximum van € 500 per jaar. Vrijwilligersuren en reiskosten zijn niet subsidiabel.

5. Behoud en werving (nieuwe) leden

Er kan een bijdrage beschikbaar worden gesteld in de kosten van activiteiten van maximaal € 150 ten behoeve van behoud en werving van (nieuwe) leden.

Voorwaarde

- Bij de ontwikkeling van de activiteiten wordt een beroep gedaan op de expertise van Sport Drenthe.

Overige criteria voor subsidieverlening

- De activiteiten van de organisatie hebben sport en bewegen als doel.
- De organisatie heeft geen winstoogmerk.
- De organisatie vraagt aan haar deelnemers een eigen bijdrage.
- Door de organisatie worden activiteiten uitgevoerd voor, met of door inwoners van Aa en Hunze.
- De activiteiten vinden plaats binnen de grenzen van de gemeente en zijn toegankelijk voor inwoners van Aa en Hunze. Voor organisaties die hun activiteiten gedwongen buiten de gemeentegrenzen dienen te organiseren omdat de faciliteiten binnen Aa en Hunze ontbreken, kan door het college een uitzondering worden gemaakt.
- De activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd dragen bij aan de uitvoering van en passen in (een onderdeel van) het gemeentelijk sportbeleid.
- De organisatie steunt voornamelijk op eigen inkomsten en eigen bijdragen van leden of deelnemers.
- Een organisatie mag maximaal 4 keer per jaar een subsidieverzoek indienen.
- Jaarlijks zijn er vier data waarvoor een subsidieverzoek kan worden ingediend, te weten: 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober. Voor iedere termijn is ¼ deel van het subsidiebudget beschikbaar.